

lóságával és amely ettől kezdve képtelen felfogni a misztérium dimenzióját az Egyház valóságában. A szabadság efféle fogalma az autonómia és a nagykorúság jelszavaitól ékes. A kreativitás eszméjében konkretizálódik, amely ebben a perspektívában gyökeresen ellenkezik az Egyház liturgiájának természetéből fakadó tárgyilagossággal és pozitív beállítottsággal. A csoport, a kisközösség minden alkalommal kénytelen valami újat kitalálni, mert csak ezzel a föltétellel tudhatja magát szabadnak. Láttuk, hogy a nevére valóban méltó liturgia ezzel az elképzeléssel lényegileg ellentétes. Az igazi liturgia ellenáll a történelmietlen esetlegességeknek, amely nem hajlandó tudomásul venni a fejlődést, ennek következtében az ürességbe torkollik és ellenáll az ismétlésnek. Az ismétlés elhagyása a csoportok fölötti kommunikáció vesztesége. A történelmietlen esetlegességen alapuló liturgia elveti a művességet, kidolgozottságot-begyakorlottságot, hogy helyébe állítsa a mesterkeltet, amelyben az ember megteremti önnönmagát és különbejáratú világát, miközben szeme elől téveszti, mi több, szívéből kiirtja Isten teremtő művét, munkásságát és magát a teremtést. Ezek az egyháziatlan elképzelések nyilvánvalóak és elvetendőek. Világos a csoport-eszme belső motivációja is, amely a szabadság autonómiaként való felfogásából származik. Ám a most következőkben egyenesen rá kell kérdezni arra az antropológiai felfogásra is, amelyre az Egyház hite által értelmezett liturgia épül.

Folytatjuk

Fordította: Török József

IN MEMORIAM

Csanád Béla elhunyt

A 70 éves Csanád Bélát e helyen szeretne volna köszönteni a Magyar Egyházzene, azonban lapzártakor kaptuk a hírt, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának nyilvános rendes tanszékvezető professzora hosszú betegség után elhunyt. A papköltőre, a misztériumteológia kiváló szakértőjére, a himnuszfordítóra, a Kis Magyar Uzuális létrejöttének támogatójára, a szent liturgia tudományainak avatott szakértőjére kegyelettel emlékezünk. A magyar liturgikus megújulás művelői közül Bálint Sándor, Mezey László és Rajeczky Benjamin után ő is távozott. Munkásságának nem múlt értékeit majd fölfedezi az a nemzedék, amely az Egyház örök kincseit értékelni tudja, mert az isteni igazságok lényegéhez tartozó szépségre is figyel.